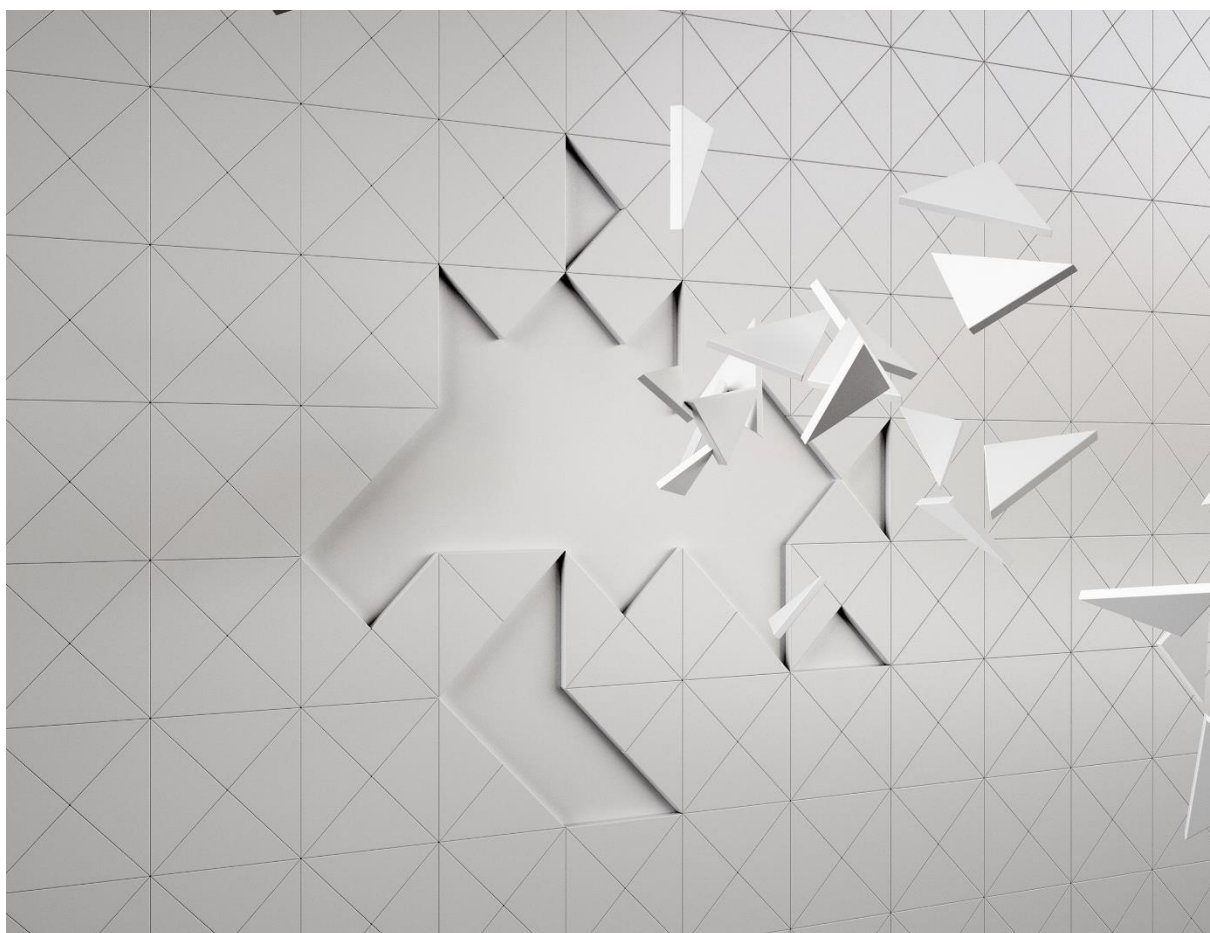

Ås kommune

TEMAPLAN FOR Å MOTVIRKE VOLD I NÆRE RELASJONER

2023-2027

Forord

Regjeringens handlingsplan "Frihet fra vold" for perioden 2021-2024 har som mål å forebygge og bekjempe vold i nære relasjoner i Norge. Vold og overgrep berører en betydelig del av befolkningen og har alvorlige konsekvenser for både fysisk og psykisk helse, sosiale forhold, arbeidsdeltakelse og rusproblemer. Også samfunnsøkonomisk sett har volden store kostnader.

I Ås kommune er det allerede betydelig engasjement fra ulike kommunale virksomheter og sentrale aktører som politi og krisesenter når det gjelder å bekjempe vold i nære relasjoner. Likevel er det klart at det fortsatt er behov for ytterligere innsats for å sikre at alle innbyggere kan leve liv uten vold.

Temaplanen understreker kommunens ansvar for å prioritere kampen mot vold i nære relasjoner. Det er nødvendig med handling basert på solid og oppdatert kunnskap for å lykkes i denne innsatsen. Helhetlig og samordnet innsats er viktig for å bekjempe vold i nære relasjoner, og Ås kommune har tidligere satt søkelys på tidlig innsats og tverrfaglig samarbeid som er til det beste for innbyggerne. Planen må ses i sammenheng med andre relevante planer og tiltak i kommunen.

For å sikre bred forankring i kommunen har mange ulike virksomheter deltatt i utformingen av planen og bidratt med innspill, sammen med Krise- og incestsenteret i Follo og politiet.

Temaplanen for perioden 2023-2027 legger føringer for Ås kommunes arbeid med å forebygge vold og håndtere situasjoner der vold i nære relasjoner avdekkes. Vold i nære relasjoner kan forekomme i alle faser av livet, og derfor tar planen en bred tilnærming som inkluderer hele livsløpet til innbyggerne i Ås kommune. Planen vil bli oppdatert årlig for å sikre at den er tidsriktig og tilpasset aktuelle behov.

Ås, 19.mai 2023

Tom-Arne Tørfoss

Kommunedirektør

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	4
1.1 Om planen	5
2. Vold i nære relasjoner	6
2.1 Hva er vold?	6
2.2 Definisjon av vold i nære relasjoner.....	7
2.3 Hvem utsettes for vold?.....	8
2.4.Vold er straffbart.....	8
3. Omfang av vold og overgrep.....	8
3.1 Voldtekt.....	9
3.2 Fysisk vold	10
3.3 Digital vold.....	11
3.4 Forebygging av vold og overgrep	11
3.5 Lokale forhold	12
4. Plikt til å handle og avverge vold	16
5. Hvor kan du få hjelp?	16
6. Mål og strategier.....	17
6.1 Mål	17
6.2 Strategier.....	17
Vedlegg – Tiltak for å motvirke vold i nære relasjoner 2023 - 2024.....	18

1. Innledning

Internasjonale føringer

- Den europeiske menneskerettskonvensjonen (EMK)
- FNs konvensjon om å avskaffe alle former for diskriminering av kvinner (CEDAW)
- FNs konvensjon om barnets rettigheter (Barnekonvensjonen)
- FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter
- FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter
- Istanbul-konvensjonen
- FNs konvensjon om rettigheter for personer med nedsatt funksjonsevne (CRPD)

Nasjonale føringer

- [209755-jd-frihetfravold-web.pdf \(regjeringen.no\)](#)
- [Oppfølging av personer med store og sammensatte behov. Nasjonal veileder.](#)
- [NOU 2017: 12 Svikt og svik](#)
- [NKVTS Rapport 1-23](#)
- [Kompetanseteamet mot tvangsekteskap, kjønnslemlestelse og negativ sosial kontroll | Bufdir](#)
- [TryggEst – vern for risikoutsatte voksne | Bufdir](#)
ommunes

Kommunens nåværende handlingsplanen mot vold i nære relasjoner er fra 2014. Siden da har det kommet ny kunnskap, nye kartleggingsstudier og nye nasjonale føringer.

Den reviderte planen har som mål å bidra til at Ås kommune har tiltak som forebygger og avdekker vold, samt kan bistå de som utsettes for vold i nære relasjoner med hjelp som er helhetlig og samordnet.

Planen har også som mål å systematisere samarbeidet kommunen trenger å ha med instanser utenfor kommunen som politi, legevakt og Krise- og incestsenteret i Follo.

Lokale føringer

Mål fra kommuneplanen:

Mål 9 *Ås kommune har et inkluderende oppvekstmiljø med kompetente fagmiljøer som jobber tverrfaglig for å ivareta barns og familiers behov.*

Mål 12 *Ås kommune yter tidlig innsats slik at barn, unge og familiene deres opplever trygghet, mestring og utvikling.*

Mål 13 *Ås kommune har tjenester til gravide, vordende foreldre, barn og unge som bidrar til god helse, mestring og livskvalitet.*

Mål 14 *I Ås kommune har personer med nedsatt funksjonsevne mulighet til å delta i samfunnslivet på lik linje med andre innbyggere. Familier med barn og unge med funksjonsnedsettelser får god oppfølging og avlastning i hverdagen.*

Bedre tverrfaglig innsats for barn og unge: [Ås – BTI – Bedre tverrfaglig innsats for barn og unge i Ås kommune \(bedreinnsats.no\)](https://www.as.no/om-ås/bedre-tverrfaglig-innsats-for-barn-og-unge)

1.1 Om planen

«Frihet fra vold» er regjeringens handlingsplan for å forebygge og bekjempe vold i nære relasjoner 2021 – 2024. Her vises det til at vold i nære relasjoner er alvorlig kriminalitet med store konsekvenser både for den som utsettes direkte og for den som lever i en tilværelse med vold.

Volden utgjør et omfattende folkehelseproblem, og er en av de største likestillingsutfordringene i vårt samfunn i dag. Handlingsplanen «Frihet fra vold» fastslår at arbeidet mot vold i nære relasjoner skal ha høy prioritet, at tiltakene som skal forebygge og bekjempe volden må være basert på solid og oppdatert kunnskap, og at innsatsen må være helhetlig og samordnet.

Vold i nære relasjoner tar mange former og skjer mennesker i alle aldre og livssituasjoner. En rekke ulike omfangsundersøkelser viser at vold i nære relasjoner har et stort omfang i Norge.

Mange som utsettes for vold melder ikke fra til politi eller andre hjelpeinstanser.

De fleste som utøver vold, ber ikke om hjelp. Å oppdage vold er følgelig krevende. Det er derfor avgjørende at kommunen har ansatte som kjenner til tegn og signaler på vold, og at de vet hva de skal gjøre når de mistenker vold i nære relasjoner.

Ås kommune har nulltoleranse for alle typer vold. Ansatte skal så tidlig som mulig forebygge, avdekke og lindre helseskader som følge av vold i nære relasjoner. Dette er synliggjort i kommuneplanenes samfunnsdel i kap. 3 og 4. Temaplanen for å motvirke vold i nære relasjoner vil derfor være et hjelpemiddel for å operasjonalisere kommunens innsats.

Temaplanen for å motvirke vold i nære relasjoner skal gjelde på tvers av kommunens virksomhetsområder. Planen skal øke ansattes kompetanse om vold i nære relasjoner, sikre at kommunen har gode systemer for å avdekke vold, og bidra til at den som utsettes for vold får samordnet og helhetlig hjelp. Dette betyr at mål, strategier og tiltak legger føringer for hvordan kompetanse og ressurser skal brukes på tvers i organisasjonen, og sammen med andre ressurser på området, som f.eks. Krise- og incestsenteret i Follo.

I denne temaplanen presenteres kunnskap om hva vold i nære relasjoner er og hva som er utfordringsbildet. Dette, sammen med kunnskap om lokale forhold, danner grunnlag for valg av mål og strategier.

Tiltak som krever finansiering utover normal drift og saksbehandling i kommunen må sees i sammenheng med årlig behandling av handlingsprogram og økonomiplan, samt samfunnsutvikling og kunnskapsgrunnlag. Tiltaksdel rulleres derfor årlig.

2. Vold i nære relasjoner

Å bli utsatt for vold av noen du har en nær relasjon til kan skje i alle livsfaser. Å bli utsatt for vold av noen du i utgangspunktet har et tillitsforhold til er skadelig på mange måter. Derfor er det viktig at ansatte i kommunen har god kunnskap om hvordan vold kan forebygges, hvordan man avdekke at noen lever med vold, og hvordan man kan hjelpe.

2.1 Hva er vold?

Vold er enhver handling rettet mot en annen person, som gjennom denne handlingen skader, smerter, skremmer eller krenker, får den andre personen til å gjøre noe mot sin vilje eller slutter å gjøre noe den vil (Isdal 2000). Det regnes også som vold når man er vitne til vold.

Vold i nære relasjoner omfatter:

- Fysisk vold (eks: slag, spark, bitt, kvelertak, holding, risting, vri armen, ørefik)
- Psykisk vold (eks: trusler, trakassering, kontrollerende atferd eller sjalusi)
- Seksuell vold (seksuell trakassering, voldtekt og incest)

- Materiell vold (eks: knuse eller trusler om å ødelegge gjenstander, slå i vegg/dør)
- Sosial vold (eks: begrense kontakten med venner, familie og naboer)
- Økonomisk vold (eks: kontroll over økonomiske ressurser)
- Latent vold (eks: går på nåler, er på vakt og venter på volden)
- Digital vold, hvor digitale verktøy brukes til å kontrollere, true, trakassere og krenke
- Kjønnsslemlestelse
- Tvangsekteskap

2.2 Definisjon av vold i nære relasjoner

I loven er det en tydelig forskjell mellom vold som utføres av noen i nær relasjon til offeret, og vold utenfor nære relasjoner. Ifølge §282 i straffeloven fra 2005 defineres nære relasjoner som "nåværende eller tidligere ektefelle eller samboer, nåværende eller tidligere ektefelles eller samboers slektning i rett nedstigende linje, slektning i rett oppstigende linje, noen i sin husstand eller noen i sin omsorg". Dette innebærer at nære relasjoner også inkluderer søsken, barn, foreldre, besteforeldre og barnebarn (Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress -NKVTS).

Vold i nære relasjoner kjennetegnes av at offeret har en nær relasjon til voldsutøveren. I tillegg til å ha sterke følelsesmessige bånd til hverandre, kan offeret også være avhengig av voldsutøveren økonomisk eller materielt. Begrepet inkluderer også negativ sosial kontroll, tvangsekteskap og kjønnsslemlestelse.

Når det gjelder definisjonen av "nære relasjoner", vil denne temaplanen forsøke å ta hensyn til den subjektive oppfatningen av hva som utgjør nære relasjoner. Dette betyr at vold i nære relasjoner kan forekomme mellom personer som bor sammen, er i et kjæresteforhold eller har vennskskapsforbindelser. Denne temaplanen inkluderer også utvidede familier, partnere, kjærester og personer som bor sammen som nære relasjoner.

Voksne som er i liten eller ingen grad i stand til å beskytte seg selv, er spesielt sårbare. Mange personer med psykiske lidelser, utviklingshemming eller eldre er avhengige av hjelp fra sitt eget nettverk og fra ansatte i kommunen og spesialisthelsetjenesten. Denne gruppen er i et avhengighetsforhold til dem som hjelper dem i hverdagen, og studier viser at de har en høyere risiko for å bli utsatt for vold.

Med den økende bruken av digitale og sosiale medier opplever barn, ungdommer og voksne at deres digitale relasjoner oppleves som nære. Antallet personer som opplever vold gjennom digitale medier øker, og erfaringen er at digital vold kan forårsake skader, smerte, skremming og krenkelser. Digital vold er et relativt nytt fenomen som er svært relevant i samfunnet i dag, og det inkluderes som en del av definisjonen på vold i nære relasjoner.

2.3 Hvem utsettes for vold?

Vold i nære relasjoner tar mange former og skjer mennesker i alle aldre og livssituasjoner. Tiltak og hjelpetilbud må derfor ses i et livsløpsperspektiv og tilpasses alle aldre og livsfaser.

Enkelte har større risiko enn andre for å bli utsatt for vold i nære relasjoner, og faktorer som påvirker risiko kan også påvirke hvilke former for vold man utsettes for. Risikoen for å bli utsatt for vold øker dersom en er avhengig av hjelp fra andre. Eksempler på dette er personer med rusavhengighet, personer med fysisk/psykisk lidelse, personer funksjonsnedsettelse eller utviklingshemming, barn og eldre.

Andre sosiale forhold kan bidra til å øke sårbarheten ytterligere, som botid i Norge, språkkunnskap og språkferdigheter, samt kunnskap om velferdstjenestene i kommunen og i hjelpeapparatet for øvrig. Kvinner utsettes i større grad enn menn for alvorlig og gjentatt vold. Barn er i dobbelt risiko, fordi de ofte både utsettes for, og er vitne til vold.

2.4.Vold er straffbart

Vold i nære relasjoner er straffbart, uavhengig av hvem som utøver volden og hvor den finner sted.

Utøvelse av vold mot andre er forbudt i Norge og er fastslått i Straffeloven § 218-219, barneloven § 30, 3 ledd og i FNs barnekonvensjon. Det er bekymringsfullt at mange som utsettes for vold ikke oppsøker politi og hjelpeapparatet, og at hjelpeapparatet og politi ikke alltid klarer å fange opp de som trenger hjelp. Vold forekommer i alle samfunnslag, uavhengig av utdanning og jobb.

Kommunen er forpliktet etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3-3 a å ha særlig oppmerksomhet rettet mot at pasienter og brukere kan være utsatt for, eller kan stå i fare for å bli utsatt for, vold eller seksuelle overgrep.

3. Omfang av vold og overgrep

Voldsforekomsten i Norge er fortsatt høy. En stor andel av både kvinner og menn er utsatt for vold, og det er forskjeller mellom kjønnene i hva slags vold de blir utsatt for og hvem som er utøver.

Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS) har gjennomført omfangsstudier siden 2014, den siste ble fremlagt nå i 2023. Det er tallmaterialet fra disse studiene som er lagt til grunn i dette kapitlet.

3.1 Voldtekt

Ulike former for voldtekt og andre seksuelle overgrep er særlig utbredt blant kvinner, men forekommer også blant omtrent én av tjue norske menn.

Over én av ti kvinner (14%) rapporterer at de har opplevd voldtekt ved makt eller tvang minst én gang i løpet av livet.

Om lag én av tjue kvinner (5%) er utsatt for voldtekt før de fylte 13 år, utøvd av en person som var fem år eldre, eller mer.

Samlet sett hadde flertallet av kvinnene som var utsatt for voldtekt, opplevd mer enn én voldtekt i livet.

Dette kan henge sammen med at kvinner ofte utsettes for voldtekt av en de kjenner, som nåværende eller tidligere partner. Det er i all hovedsak menn som oppgis som utøver, også når den utsatte er en mann.

- Både blant menn og kvinner forteller svært mange at de ble utsatt for overgrep første gang før de fylte 18 år.
- Nesten én av fem kvinner (18%) rapporterer andre seksuelle overgrep enn voldtekt minst én gang i løpet av livet.
- Blant menn var én av tjue utsatt for dette, også det er sammenliknbart med forekomst av voldtekt blant menn.

3.2 Fysisk vold

Å bli utsatt for alvorlig fysisk vold fra kjæreste, partner eller tidligere partner er langt mer utbredt blant kvinner enn blant menn.

En større andel kvinner enn menn oppgir at de var redde for å bli skadet eller dø da de ble utsatt for den alvorlige fysiske volden, selv om flere menn rapporterer om faktiske fysiske skader som følge av volden. Menn oppgis i størst grad som utøver av den alvorlige fysiske volden (80%), uansett om den utsatte er mann

eller kvinne.

I tillegg til å ha et stort skadepotensial i seg selv, er vold i barndommen en kjent risikofaktor for å oppleve vold i voksenlivet. I NKVTS sin siste undersøkelse rapporterer omtrent én av ti at de har vært utsatt for alvorlig fysisk vold fra en forelder eller omsorgsperson i barndommen. Forekomsten er omtrent den samme når det gjelder å ha sett en forelder utøve fysisk vold mot den andre.

Resultatene fra sammenlikning av voldsforekomst i denne studien fra NKVTS sammenlignet med studien fra 2014 tyder på at det har vært en økning i omfang av fysisk vold, partnervold og voldtekt. Dette gjelder spesielt for kvinner og i de yngste aldersgruppene. Man fant også økning i alvorlig fysisk vold og partnervold blant eldre menn i aldersgruppen 60–69 år.

3.3 Digital vold

Digitale seksuelle krenkelser er relativt ny voldsform. Én av tjue i NKVTS siste omfangsstudie oppgir at de har vært utsatt for digitale seksuelle krenkelser.

Menn utsettes i likt omfang som kvinner for trusler om deling av seksuelt bildemateriale av dem, mens kvinner i noe større grad har opplevd faktisk bildedeling, har blitt filmet eller blitt tatt bilde av under en seksuell handling mot sin vilje.

Der identiteten til utøver er kjent, oppgis ofte en person den utsatte kjenner eller har nær relasjon til.

Omtrent én av fire utsatte kvinner og én av fem utsatte menn kjenner ikke identiteten til utøver.

Det er relativt sett stor overlapp mellom det å ha vært utsatt for digitale seksuelle krenkelser og det å ha vært utsatt for vold utenfor nettet.

Mellom 40% og 60% av dem som sier at de har vært utsatt for digitale seksuelle krenkelser har også opplevd voldtekt ved makt/tvang, andre seksuelle overgrep, alvorlig fysisk vold eller kontrollerende atferd fra partner.

3.4 Forebygging av vold og overgrep

NKVTS sin studie viser også at vold hang sammen med sosiodemografiske forhold, og at det blant personer med dårlig økonomi, lavere utdanning og som er skilt eller separert, var høyere forekomst av vold. Dette gjaldt for flere typer vold, og for både menn og kvinner.

Videre at det er en sammenheng mellom å være utsatt for vold i barndommen og ny vold som voksen. Både voldsutsatte menn og voldsutsatte kvinner har økt risiko for å oppleve ny vold som voksen, sammenliknet med de som ikke er utsatt for barndomsvold.

Personer utsatt for vold i oppveksten har økt sårbarhet som voksne. Funn viser at denne gruppen har forhøyet risiko for blant annet dårligere psykisk og fysisk

helse, problemer med sosiale relasjoner og rusproblemer.

Studien synliggjør sammenhengen mellom enkelte sosiodemografiske forhold og de alvorlige konsekvensene det er for den enkelte å oppleve gjentakende og ny vold gjennom livsløpet. Dette gir viktige læringspunkter for kommunens videre innsats, hvor viktigheten av det å forebygge vold kan forhindre negativ utvikling hos voldutsatte personer og at volden går i arv.

3.5 Lokale forhold

Per 1. kvartal 2023 er innbyggertallet i Ås 21 512. Folketallet har økt med nærmere 5000 innbyggere de siste 10 årene og det bygges fortsatt for økt befolkningsvekst. Ås kommune er et mangfoldig samfunn med over 100 forskjellige nasjonaliteter.

Kommunen har siden våren 2019 jobbet tverrfaglig, hvor primær- og sekundærtjenestene i kommunen skal bidra ytterligere i forebyggingen av blant annet vold og overgrep.

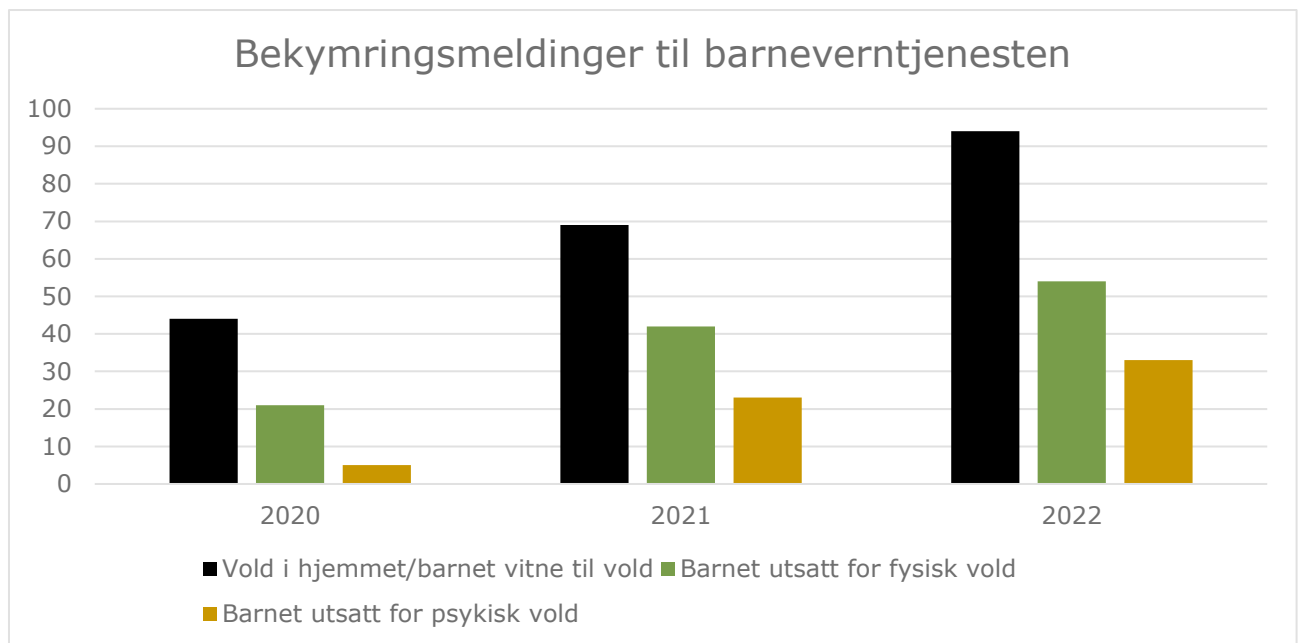
Søkelys på bedre tverrfaglig innsats gjennom BTI-satsningen er et ledd i dette arbeidet. Videre har kommunen inngått en intensjonsavtale med Nasjonalt utviklingssenter for barn og unge om å være en *Tibir-kommune* (Tidlig innsats for barn i risiko).

Som det kommer frem av tiltaksplanen vil kommunen i det videre arbeidet vurdere man også skal iverksette *TryggEst*, som er et nasjonalt utviklet tiltak for å fange opp psykisk utviklingshemmede, voksne med rus og/eller psykiske utfordringer og eldre som utsettes for vold og overgrep i nære relasjoner.

I Ås kommune er det særlig barneverntjenesten, politi og Krise- og incestsenteret i Follo i som har statistikk som kan gi et inntrykk av omfanget på hvor mange som lever med vold i nære relasjoner i kommunen.

Tall fra Ås barneverntjeneste

Tallmaterialet for Ås kommune viser et økende antall bekymringsmeldinger til barnevernet som handler om vold i nære relasjoner:

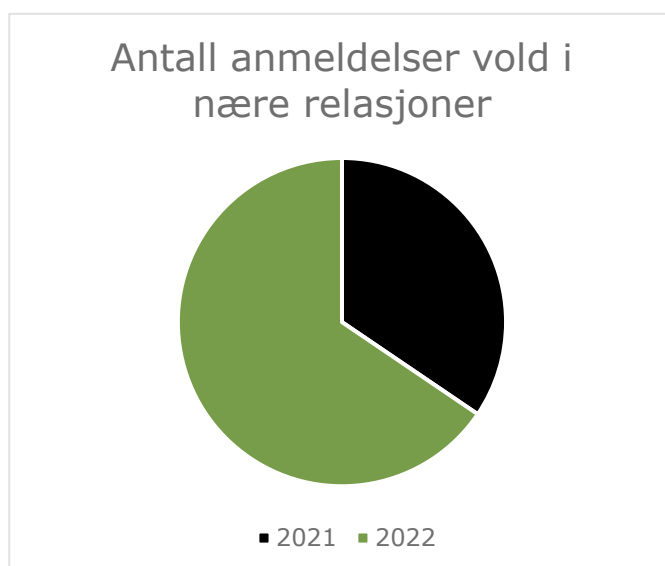

Tallgrunnlag:

Bekymringsmeldingenes innhold	2020	2021	2022
Vold i hjemmet/barnet vitne til vold	44	69	94
Barnet utsatt for fysisk vold	21	42	54
Barnet utsatt for psykisk vold	5	23	33

Tall fra politiet for Ås kommune

Tall politiet viser at et økende antall innbyggere i kommunen har anmeldt vold i nære relasjoner:

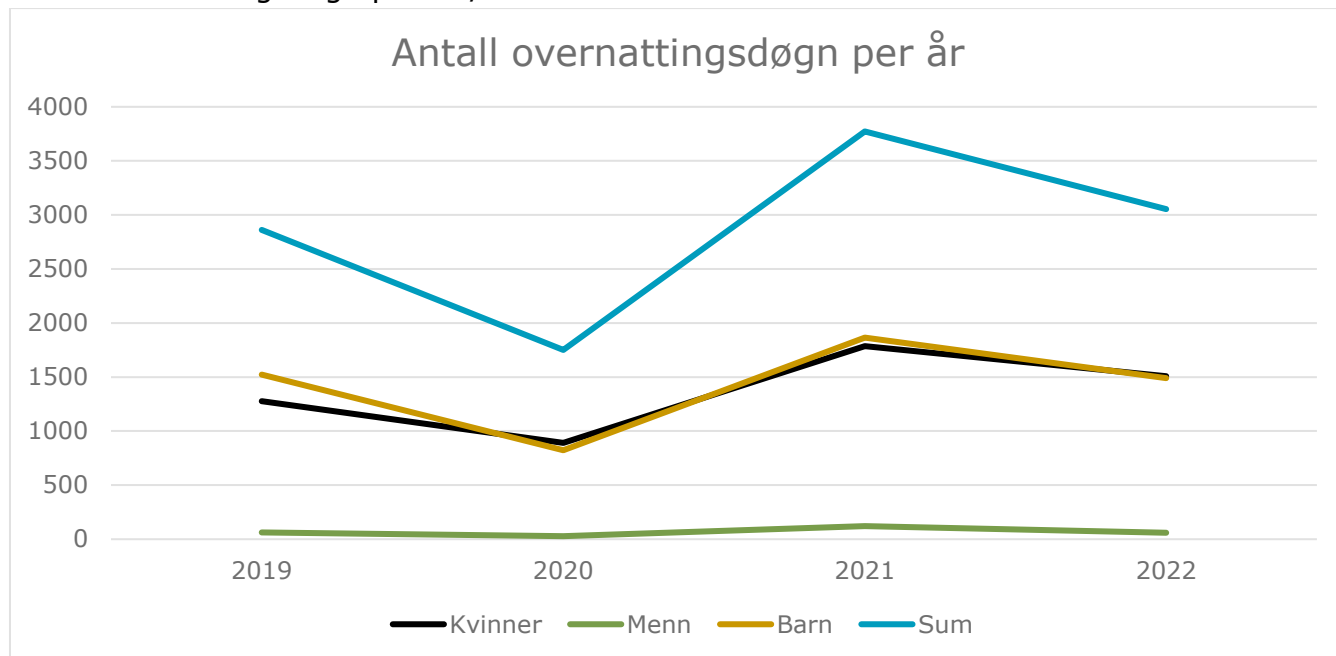
Tallgrunnlag:

År	2021	2022
Antall anmeldelser om vold i nære relasjoner	20	38

Tall fra Krise- og incestsenter i Follo (KISIF)

Antall overnattingsdøgn ved KISIF økte drastisk fra 2020 til 2021, og ble noe redusert i 2022.

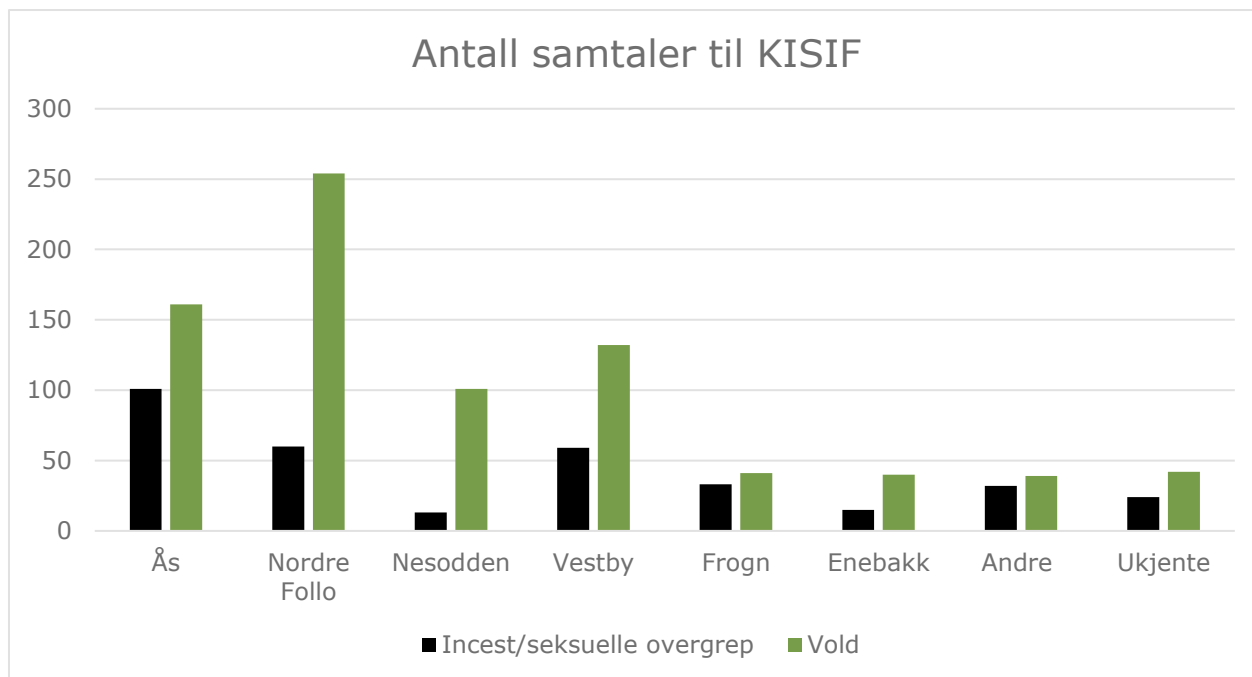
Antall overnattingsdøgn pr år v/ KISIF:

Tallgrunnlag:

Personer	2019	2020	2021	2022
Kvinner	1277	891	1786	1507
Menn	62	28	121	61
Barn	1523	823	1865	1490
Sum	2862	1751	3772	3055

Antall dagsamtaler KISIF hadde i 2022 med brukere som har vært utsatt for incest/seksuelle overgrep eller utsatt for vold:

Tallgrunnlag:

Kommune	Incest/seksuelle overgrep		Vold	
	Antall samtaler	Antall samtaler per 1000 innbyggere	Antall samtaler	Antall samtaler per 1000 innbyggere
Ås	101	5	161	7
Nordre Follo	60	1	254	4
Nesodden	13	1	101	5
Vestby	59	3	132	7
Frogn	33	2	41	2
Enebakk	15	1	40	1
Andre	32		39	
Ukjente	24		42	
Sum	337		810	

Antall innbyggere i kommunen som har behov for støttesamtaler som følge av incest/seksuelle overgrep er bekymringsfullt høyt, sammenlignet med nabokommunene.

Antall innbyggere i kommunen som trenger støttesamtaler som følge av vold er også høyt.

4. Plikt til å handle og avverge vold

Alle som jobber i Ås kommune, har en plikt til å handle og avverge vold.

Plikt til å avverge: Hvis du tror, eller vet at noen kan bli utsatt for vold eller overgrep, har du en lovpålagt plikt til å forsøke å avverge dette.

Avvergingsplikten gjelder for alle til enhver tid, og opphever eventuell taushetsplikt. Du kan avverge ved å varsle politiet eller barnevernstjenesten. Er det akutt fare for liv og helse, skal du umiddelbart ringe politiet på 112.

<https://plikt.no/#avvergingsplikt>

Melde til barnevernet: Alle offentlig ansatte har opplysningsplikt til barnevernet hvis de tror at et barn blir utsatt for vold, overgrep eller annen omsorgssvikt. Det er viktig at også privatpersoner melder om slik bekymring. Du trenger ikke være sikker på at noe er galt. Når du har sagt ifra, er det barnevernets ansvar å vurdere hvordan meldingen skal følges opp.

<https://www.barnevernvakten.no/bekymringsmelding>

Aktuelt lovverk for de ulike virksomhetene i Ås kommune finnes på nettsidene til Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress: [Lovverk – Veileder for utvikling av kommunale handlingsplaner mot vold i nære relasjoner \(nkvts.no\)](#)

5. Hvor kan du få hjelp?

Det mange som kan hjelpe den som blir utsatt for vold eller den som er utøver av vold, listen er ikke uttømmende.

- Politiet i Follo, telefonnr. 64993000/02800/112
- Follo legevakt, telefonr. 116 117
- Barnevernstjenesten i Ås kommune, 95939637
- Alarmtelefonen for barn, telefonnr. 116 111
- Krise- og incestsenteret i Follo (KISIF), telefonnr. 64972300.
- Overgrepsmottaket i Oslo, telefonnr. 23487090
- Alternativ til vold (ATV), Follo ATV, telefonnr. 45395343
- Støttesenter for kriminalitetsutsatte, telefonnr. 80040008
- Familievernkontoret i Follo, telefonnr. 64914660
- Reform ressurscenter for menn, telefonnr. 22340960.
- Kompetanseteamet mot tvangsekteskap, kjønnslemlestelse og negativ sosial kontroll, telefonnr. 47809050.
- Vern for eldre kontakttelefon for deg over 62 år, telefonnr. 80030196
- [Dinutvei.no | Nasjonal veiviser ved vold og overgrep](#)

6. Mål og strategier

Vold og overgrep berører mennesker i alle aldre og fra ulike samfunnslag. Statistikken fra barneverntjenesten, politiet og Krise- og incestsenter i Follo viser at vår kommune opplever tilfeller av vold, og at omfanget av vold øker.

For å avdekke og bekjempe vold er det viktig at ansatte har tilstrekkelig kunnskap om ulike typer vold og kjennetegnene knyttet til dem. Primærforebygging og basert på kunnskap tidlig innsats vil være sentrale fokusområder.

Det er også viktig at innsatsen er skreddersydd etter behovene til de som utsettes for vold, og at tilbudet som gis er koordinert og helhetlig.

Hvis det er behov for ekstra ressurser for å motvirke vold, vil dette bli synliggjort i det årlige handlingsprogrammet.

6.1 Mål

Ås kommune skal ha nulltoleranse mot vold i nære relasjoner.

For å nå målet vil kommunen bidra til at ansatte har nok kompetanse til å forebygge, avdekke og håndtere denne typen vold.

6.2 Strategier

Ås kommune skal ha kompetanse om vold i nære relasjoner: Kommunen skal bidra til at ansatte får nødvendig kompetanse om vold, slik at man kan bidra til at det utøves mindre vold og overgrep.

Ås kommune skal ha en systematisk og samordnet innsats for å motvirke vold i nære relasjoner: Kommunen skal sørge for at hjelpetilbudet som igangsettes for innbyggerne er systematisk og samordnet.

Ås kommune skal bidra til at innbyggerne har kunnskap om eksisterende hjelpetilbud til voldsutsatte og voldsutøvere: Ås kommune skal bidra til at innbyggerne får kunnskap om hvor skadelig det er å leve med vold i nære relasjoner. Informasjon om hvor man kan få hjelp skal være lett tilgjengelig.

Vedlegg – Tiltak for å motvirke vold i nære relasjoner

2023 - 2024

Kapasitet innenfor ordinær drift og økonomi setter begrensninger for tiltak. Tiltak som krever finansiering utover normal drift og saksbehandling i kommunen må sees i sammenheng med årlig behandling av handlingsprogram og økonomiplan. Tiltaksdel rulleres derfor årlig.

Tiltak	Ansvar	Når/Frist	Kostnad
Strategi 1: Ås kommune skal ha tilstrekkelig kompetanse til å motvirke vold i nære relasjoner.			
Tiltak 1.1. Kartlegge ansattes kompetanse om vold Alle virksomheter som jobber brukerrettet skal kartlegge ansattes kompetanse om hvordan de kan forebygge, avdekke og håndtere vold i nære relasjoner.	Virksomhetsledere	Ferdigstilt 2023	Innenfor ordinær ramme
Tiltak 1.2. Innlemme kompetansehevingstiltak om vold i virksomhetenes gjeldende kompetanseplan Gjennomføre nødvendige kompetansehevingstiltak som bidrar til at ansatte får kompetanse om vold i nære relasjoner.	Virksomhetsledere	2024	Innenfor ordinær ramme
1.3. Gjennomføre felles kompetanseheving i samarbeid med relevante aktører Gjennomføre en felles fagsamling om avvergelsesplikt, meldeplikt og taushetsplikt	Virksomhetsledere, Krise- og incestsenteret i Follo, politiet og nasjonalt kunnskapssenter	2024	Innenfor ordinær ramme

	om vold og traumatiske stress		
1.4 Vurdere om kommunen skal bli en TryggEst-kommune TryggEst er et forenklet og enhetlig system som skal senke terskelen for å melde fra om vold og overgrep for voksne sårbare grupper som ofte er avhengig av hjelp og støtte gjennom hverdagen. Kommunen vil vurdere om det skal søkes tilskuddsmidler fra Bufdir for å implementere TryggEst.	Virksomhetslederne	2024	Søke støtte fra Bufdir
Strategi 2: Ås kommune skal ha en systematisk og samordnet innsats for å motvirke vold i nære relasjoner.			
2.1. Utarbeide retningslinjer som beskriver hvordan man kan motvirke vold i nære relasjoner. Koordinator for vold i nære relasjoner utarbeider overordnet retningslinje. Virksomhetene må ta prosedyren i bruk og vurdere behovet for å tilpasse retningslinjen til egen virksomhet	Koordinator for vold i nære relasjoner	2023	Innenfor ordinær ramme
2.2. Oppdatere retningslinjer som beskriver hvordan man kan motvirke vold i nære relasjoner. Alle enheter gjennomgår og oppdaterer sine retningslinjer som handler om hvordan man kan forebygge og avdekke vold, og hvordan man skal handle når man oppdager at innbyggere utsettes for vold eller utsetter andre for vold.	Enhetsledere	Årlig	Innenfor ordinær ramme
2.3. Legge inn oppdaterte retningslinjer i kommunenes kvalitetssikringssystem KSX	Enhetsledere	Årlig	

2.4 Sikre koordinert og helhetlig innsats mot vold i nære relasjoner To ganger i året inviteres sentrale samarbeidsaktører som politi, Krise- og incestsenter i Follo m.m. og sentrale ledere i kommunen til samordningsmøte. Dette møtepunktet vil inngå som en del av samhandlingsmodellen Bedre tverrfaglig innsats (BTI).	Koordinator for vold i nære relasjoner	2024	Innenfor ordinær ramme
Strategi 3: Ås kommune skal bidra til at innbyggerne har kunnskap om eksisterende hjelpetilbud til voldsutsatte og voldsutøvere.			
3.1 Sikre at barn og unge har årlig undervisning om vold i nære relasjoner. Kommunen skal samarbeide med KISIF om å legge opp til undervisning på utvalgte klassetrinn i grunnskolen. Målet er å øke barn og unges kunnskap om temaet vold i nære relasjoner.	Virksomhetsledere i oppvekst og KISIF	årlig	Innenfor ordinær ramme
3.2. Lage en felles kommunikasjonsstrategi med sentrale aktører for å nå ut til voldsutsatte med nødvendig informasjon om vold og tilhørende hjelpetilbud. Informasjon om hvor man kan få hjelp hvis man utsettes for vold eller utsetter andre for vold skal være tilgjengelig på kommunens digitale sider, og i publikumsmottak eller venteområder til kommunale tjenester.	Virksomhetsleder	2024	Innenfor ordinær ramme

